આ પ્રશ્નપત્રમાંથી ઓછા-વત્તા (થોડા-ઘણા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૬ માર્ચ, ૨૦૧૧ના રોજ લેવાનારી મુખ્ય પરીક્ષામાં પણ પુછાવાની શક્યતા રહેલી છે.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રવીણ : પ્રશ્નપત્ર - ૧

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૧ | સમય : સવારે ૯ થી ૧૨ | કુલ ગુણ : ૧૦૦

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

☞ પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ: તારીખ ☐☐ મહિનો ☐☐ વર્ષ ☐☐☐☐

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ ....

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઇઝરે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી ....

☞ નીચે દર્શાવેલી સૂચનાઓ વાંચવા ખાસ વિનંતી :-

૧. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી કરાવી લે.

૨. **વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.**

૩. જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નોના ગુણાંક દર્શાવે છે.

૪. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.

૫. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

૬. **પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.**

૭. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'ડમી રાઇટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.

૮. **પરીક્ષાખંડની બહાર** કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૪)	
	૪ (૪)	
	૫ (૮)	
	૬ (૮)	
	૭ (૭)	
	૮ (૫)	
વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૯ (૯)	
	૧૦ (૮)	
	૧૧ (૮)	
	૧૨ (૫)	
	૧૩ (૮)	
વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૪ (૧૫)	
વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ		

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં . . . .

ચેકર - નામ

ફક્ત ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીઓ માટે જ નીચેની લીટીવાળા ભાગથી કાપીને 'બારકોડવાળું' ફક્ત આ એક જ પૃષ્ઠ, પત્રક - A તથા પત્રક - B જોડે ભૂલ્યા વગર પરત મોકલવું.

વિભાગ - ૧ : શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ ઉપાસના

પ્ર.૧ નીચે આપેલામાંથી કોઈ પણ બે વિષયના સંદર્ભમાં શાસ્ત્રનાં ત્રણ પ્રમાણો આપો. (સંદર્ભ શાસ્ત્રનું નામ અને ક્રમાંક લખવો ફરજિયાત છે.) [૬]

૧. સર્વોપરીપણાની નિષ્ઠા આવશ્યક

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

૨. કર્તાપણું કેવી રીતે ?

૩. પ્રગટને ઓળખ્યા વગર કસર

૪. અક્ષરબ્રહ્મનો મહિમા

પ્ર.૨ પ્રમાણ, સિદ્ધાંત કે કડી પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૫]

ઉદાહરણ : 'ભગવાનને જે નિરાકાર સમજે, એ તો પંચમહાપાપ કરતાં પણ અતિ મોટું પાપ છે. એ પાપનું કોઈ પ્રાયશ્ચિત્ત નથી.'

જવાબ : નિરાકાર સમજવાથી ખોટ.

૧. અહો ! આ તો જોગીનું કામ છે. મારું કહ્યું તો એ જ ફેરવી શકે.

....

૨. जन्म कर्म च मे दिव्यमेवं यो वेत्ति तत्वतः। त्यक्त्वा देहं पुनर्जन्म नैति मामेति सोऽर्जुन ॥

૩. ઊલટી ગંગા ન હોય. આજ સુધી ગંગા ઊલટી હતી તે આજે સવળી થઈ છે.

૪. બંધ કીધાં બીજાં બારણાં રે, વહેતી કીધી અક્ષરવાટ પુરુષોત્તમ પ્રગટી રે.

૫. એમની આસનથી મોટપ નથી, તેમની મોટપ તો અનાદિની છે.

પ્ર.૩ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૪]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. ઉપાસના એટલે શું ?

(૧) ☐ પુરુષોત્તમ નારાયણ દિવ્ય છે. (૨) ☐ ભગવાન નિરાકાર છે.

(૩) ☐ ભગવાન પ્રગટ નથી.

(૪) ☐ મુક્તે સહિત અને સભા સહિત જ નારાયણનાં દર્શન કરવાં અર્થાત્ ભક્તે સહિત ભગવાનની ઉપાસના કરવી.

૨. નિરાકાર સમજવાથી ખોટ

(૧) ☐ પંચ મહાપાપ કરતાં પણ અતિ મોટું પાપ છે. (૨) ☐ પાંચ જન્મ સુધી દુઃખ ભોગવવું પડે.

(૩) ☐ દ્રોહ કર્યો કહેવાય. (૪) ☐ સર્વે ગુણ દોષરૂપ થઈ જાય છે.

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ એક વર્ણવી સિદ્ધાંત લખો. [૪]

૧. નિત્યાનંદ સ્વામીની સર્વોપરી નિષ્ઠા
૨. શીતળદાસને થયેલ સર્વોપરીપણાનો નિશ્ચય
૩. સ્વરૂપાનંદ સ્વામીને મહારાજે બતાવેલો શાંતિનો ઉપાય

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

સિદ્ધાંત :..

....

....

પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે વિષયનું વિવરણ લખો. (બારેક લીટીમાં) [૮]

૧. અક્ષરબ્રહ્મ : ધામરૂપે
૨. ગુણાતીત સંતનો મહિમા : પરોક્ષ શાસ્ત્રોમાં
૩. સાકાર સ્વરૂપમાં રુચિ
૪. સર્વ કર્તા-હર્તા સમજવાની આવશ્યકતા

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર.૬ નીચે આપેલાં વાક્યોમાંથી કોઈ પણ બે વિષે કારણો આપી સમજાવો. (બારેક લીટીમાં) [૮]

૧. સૂર્ય સામી ધૂળની ફાંટ ભરીને નાંખીએ તો તે પોતાની આંખમાં પડે છે.
૨. મૂર્તિમાન હોય તે પણ વ્યાપક હોય.
૩. શ્રીજીમહારાજને તેજના સમૂહ વિષે રુચિ નથી.
૪. અક્ષરધામ અવિનાશી છે.

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર.૭ ઉપાસનામાં શું સમજવું ? અને શું ન સમજવું ? તેના આધારે નીચે આપેલાં વાક્યોની પૂર્તિ કરો. [૭]

(ઉપાસનામાં શું સમજવું ?)

૧. શ્રીજીમહારાજ સદાય પોતાના ....

....

.... નિર્ગુણ કરી મૂકે છે.

૨. અક્ષરબ્રહ્મ પણ ધામમાં .... નિર્ગુણ કરી મૂકે છે.
૩. શ્રીજીમહારાજ પૂર્ણ પુરુષોત્તમનારાયણ .... પ્રગટ અને દિવ્ય છે.
૪. પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમનારાયણ .... છે.

(ઉપાસનામાં શું ન સમજવું ?)

૫. શ્રીજીમહારાજની ચાખડી .... તેમ ન સમજવું.
૬. મુક્તિ અવસ્થામાં .... પામતો, તેમ ન સમજવું.
૭. એકલા પુરુષોત્તમ જ છે .... નથી તેમ ન સમજવું.

પ્ર.૮ ટૂંકનોંધ લખો. - મનુષ્યરૂપ ભગવાન દિવ્ય છે. [૫]

....

વિભાગ - ૨ : સત્સંગ વાચનમાળા ભાગ-૩, યુગવિભૂતિ પ્રમુખસ્વામી મહારાજ

પ્ર.૯ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૯]

૧. ''કોઈ દિ' સો કરોડ મણ ઢૂંસા લઈને, કમાણી કરવાનો સંકલ્પ થયો ?'' **અથવા**

૨. ''તમે તો ગામના માનીતા એવા તુલસીદાસના શિષ્ય છો.''

( ) કોણ કહે છે ? .... કોને કહે છે ? ....

ક્યારે કહે છે ? ....

....

૩. ''આ વખતે પધરામણીની ભેટ ઠીક આવી છે.'' **અથવા**

૪. ''ભલે ગરીબ છે, પરંતુ દર્શનથી શાંતિ થાય તેવા છે.''

૫. ''તેમની મરજી પ્રમાણે આપણા ભાવ મૂકીને સર્વકર્તા ભગવાન છે, તેમની ઇચ્છાથી થાય છે.'' **અથવા**

૬. ''આપણાં તમામ કર્મોની સાક્ષી છે.''

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણ જણાવો. (નવેક લીટીમાં) [૮]

૧. કુશળકુંવરબા આઠ દિવસમાં એક વાર જ રાજ્યકારભારની ખબર રાખતાં. **અથવા**

૨. પર્વતભાઈની વાત સાંભળી સભાજનો વિસ્મિત બની અહોભાવમાં ડૂબી ગયા.

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

૩. સ્વામીશ્રીને એક નિર્દોષ અબુધ અને ગરીબ બાળકના દુઃખમાં ભાગ લીધાનો સંતોષ હતો. **અથવા**

૪. દારેસલામના ઍરપોર્ટ પરના આફ્રિકન અધિકારીઓ સ્વામીશ્રીનાં ચરણોમાં ઝૂકી પડ્યા.

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર વિવરણ લખો. (બારેક લીટીમાં) [૮]

૧. લાલજી ભક્તને ભાદરામાં થયેલો શ્રીજીમહારાજના સ્વરૂપનો દૃઢ નિશ્ચય **અથવા**

૨. આજ્ઞાના ધારક ગોપાળાનંદ સ્વામી

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

૩. ડાહ્યાભાઈને અક્ષરધામનો આનંદ **અથવા** ૪. નિર્વિકલ્પ સમાધિના કાયમી અનુભવી - પ્રમુખસ્વામી.

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. રઘુવીરજી મહારાજનો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયો હતો ?

....

....

૨. વડોદરા શાસ્ત્રાર્થમાં મુક્તાનંદ સ્વામીએ શું પુરવાર કરી બતાવ્યું ?

૩. મુક્તાનંદ સ્વામીને ધર્મપુર મોકલતા શ્રીજીમહારાજે શું આજ્ઞા કરી ?

૪. પ્રમુખસ્વામી કોના પ્રમુખ છે ?

૫. અંગ્રેજ પત્રકારના છેલ્લા પ્રશ્નનો સ્વામીશ્રીએ શો જવાબ આપ્યો ?

પ્ર.૧૩ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૮]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. મુક્તાનંદ સ્વામીની સાહિત્ય-રચના.

(૧) ☐ બ્રહ્મસૂત્ર ભાષ્ય (૨) ☐ ચોસઠ પદી

(૩) ☐ સતીગીતા (૪) ☐ નિર્ણયપંચક

૨. પર્વતભાઈની સમજણ.

(૧) ☐ મારા વાલાની લીલા તો જુઓ.

(૨) ☐ તમે અગ્નિસંસ્કાર કરી આવજો, હું હવે પાછો નહિ આવું.

(૩) ☐ આ મૂર્તિ મૂકીને રોટલો શું ભાવે ?

(૪) ☐ મારા ઈષ્ટદેવ તો આ સંતો છે.

૩. પ્રમુખસ્વામી મહારાજને પાર્ષદી અને ભાગવતી દીક્ષા ક્યાં અપાઈ ?

(૧) ☐ બોચાસણ (૨) ☐ અમદાવાદ

(૩) ☐ ગોંડલ (૪) ☐ સારંગપુર

૪. વિશ્વમાં શાંતિ ક્યારે શક્ય છે ?

(૧) ☐ જીવનમાં ધર્મનું અનુસરણ કરાય (૨) ☐ માતા-પિતાને પંચાંગ પ્રણામ કરાય.

(૩) ☐ રોજ એક દંડવત્ અધિક કરાય (૪) ☐ પરસ્પર સહિષ્ણુતા કેળવાય.

વિભાગ - ૩ : નિબંધ

પ્ર.૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર આશરે ૬૦ લીટીમાં નિબંધ લખો. [૧૫]

૧. જગતને અજવાળાં દેતું : હિન્દુઓનું નૈતિક ઘડતર (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - નવેમ્બર, ડિસેમ્બર - ૨૦૦૮)

૨. પારિવારીક એકતા : કોર્ટથી કે સમજણથી (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - જૂન - ૨૦૦૮)

૩. વસ્ત્ર પરિધાન : ભગવાન સ્વામિનારાયણ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - એપ્રિલ - ૨૦૦૮)

( ) ....

પૂર્વ કસોટીના નિબંધ માટે નીચેની લીંકનો ઉપયોગ કરવો.

http://www.swaminarayan.org/satsangexams/essays/

* * *